

Усатюк Яна Володимирівна
викладач кафедри інформатики і інформаційно-комунікаційних технологій
Жмуд Оксана Василівна
канд.пед.наук., доцент кафедри інформатики і інформаційно-комунікаційних
технологій
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Умань

ФОРМУВАННЯ МЕДІАКОМПЕТЕНТНОСТІ В МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ІНФОРМАТИКИ

У сучасному суспільстві неможливо уявити розвиток майбутніх фахівців, які б не були медіа компетентними. Тому важливим є: вивчення підготовки майбутнього вчителя інформатики до формування у учнів медіа компетентності.

Над цією темою працювали такі відомі вчені, як Шарко Валентина Дмитрівна завідувач кафедри, професор кафедри фізики та методики її навчання, ХДУ, Биков Валерій Юхимович доктор технічних наук, професор, дійсний член НАПН України та ін..

Нині, коли інформаційні технології стрімко розвиваються і нас оточує величезна кількість інформації, можна стверджувати, що «медіакомпетентність» повинна бути обов'язковим вмінням кожної людини. Під час вивчення науково-педагогічної літератури ми встановили, що метою медіаосвіти є формування медіакомпетентності, яка з'явилася ще у першій половині ХХ століття і надає сучасній людині можливість бути адекватним споживачем інформації (Інтернет, мас-медіа, телебачення, радіомовлення).

Проблеми взаємодії ЗМІ і школи стали особливо актуальними в період становлення демократичного суспільства, коли достовірність змісту медіа-повідомлень не перевіряється і читачі постають перед вибором з них таких, які можна вважати істинними і використовувати для розв'язання професійних і побутових завдань. Аналіз досвіду шкіл зі здійснення медіаосвіти школярів дає підстави для висновку, що більшість вчителів не враховує той факт, що найбільш значні зміни сьогодні відбуваються саме в інформаційній галузі й що, завдяки широкому поширенню засобів масової інформації, учень постійно виявляється під «ударом» безлічі інформаційних потоків. І вплив цих потоків ні батьками, ні вчителями, як правило, не контролюється, практично не прогнозується і не враховується.[4]

В. Вебер стверджує, що відповідно до завдань, які полягають в тому, щоб розвинути здібності до сприйняття і аргументованої оцінки інформації, самостійності думок, прищепити естетичний смак і здатність до творчої діяльності. Підготовка медіакомпетентних вчителів інформатики пов'язана одночасно як з пізнанням процесу створення та розповсюдження медіатекстів, так і з розвитком аналітичних здібностей для інтерпретації та оцінки їхнього змісту.[1]

Медіакомпетентність особистості для сучасного вчителя інформатики – лише перша сходинка до професійної медіакомпетентності – сукупності вмінь (мотиваційних, інформаційних, методичних, практико-операційних, креативних) виконувати медіаосвітню діяльність в аудиторії різного віку [3, с.35]

Отже, професійна медіакомпетентність учителя характеризується такими високими рівнями показників:

- 1) мотиваційного: різнобічні мотиви медіаосвітньої діяльності (емоційні, гносеологічні, моральні, естетичні та ін.); прагнення до вдосконалення своїх знань і вмінь у сфері медіаосвіти;
- 2) інформаційного: систематична інформованість, широкі теоретико-педагогічні знання у сфері медіаосвіти;
- 3) методичного: розвинені методичні вміння у сфері медіаосвіти (наприклад, вміння налаштувати на медіасприйняття, пояснити причини, умови й характер виявлення явища, вибирати оптимальні методи, засоби і форми проведення занять,

- дослідницькі вміння тощо) і яскраво виражений педагогічний артистизм (загальна педагогічна культура, зовнішній вигляд, самопрезентація, самоконтроль, наявність зворотного зв'язку з аудиторією та ін.);
- 4) практико-операційного (діяльнісного): систематична медіаосвітня діяльність у процесі навчальних занять різних типів, активна дослідницька медіапедагогічна діяльність;
 - 5) креативного: яскраво виражений рівень творчого потенціалу в медіаосвітній діяльності (тобто прояв гнучкості, мобільності, асоціативності, оригінальності, антистереотипності мислення, розвиненості уяви, фантазії тощо) [2, с.52]

Сучасній освітній медіапростір висуває відповідно високі вимоги до професійної підготовки вчителя, серед яких найважливішими є: володіння майбутнім вчителем інформаційно-комунікаційними технологіями й методиками презентації навчальної інформації, здатність до забезпечення творчо-пошукового характеру навчання, тобто володіння високим рівнем медіакультури. Вчитель інформатики має бути першочергово медіакомпетентним, володіти інформацією про сучасні медіаресурси навчального призначення й уміти ефективно їх використовувати у освітньому процесі.

Отже, зважаючи на все вищезазначене можна стверджувати, що медіакомпетентність передбачає розуміння закономірностей сприйняття й творення інформації, психологічних аспектів впливу медіа на життя всіх навколо, стосунки та цінності особистості, використання ключових концепцій медіаосвіти для аналізу медіатекстів, формування вмінь і навичок пошуку інформації, критичного аналізу почутого та побаченого, вміння передавати інформацію в залежності від завдань і умов комунікації. Медіакомпетентність багатогранна й має широкі перспективи, засновані на розвиненій структурі знань. Теоретично збільшувати ступінь медіакомпетентності можна протягом усього життя, сприймаючи, інтерпритуючи й аналізуючи пізнавальну, емоційну, естетичну та етичну медіаінформацію.

Список використаних джерел:

1. Вебер В. Портфолио медиаграмотности // Информатика и образование. – 2002. – № 1. – URL: http://www.infojournal.ru/journal_arxiv/2002 (дата звернення: 30.10.2018).
2. Федоров А.В. Медиаобразование: вчера и сегодня / А.В. Федоров. – М. : Изд-во МОО ВПП ЮНЕСКО «Информация для всех», 2009. – 234 с.
3. Федоров А.В. Технология развития медиакомпетентности и критического творческого мышления в процессе медиаобразования студентов: общие подходы / А.В. Федоров // Вестник высшей школы. – 2009. - №7. – с.34-44
4. Шарко В.Д. Медіакомпетентність як складова методичної підготовки вчителя та її діагностування URL: http://ite.kspu.edu/webfm_send/349 (дата звернення: 30.10.2018).